

Садржај:

Славој Жижек: Мултикултурализам, глобализација и нови светски поредак

Томислав Жигманов: Вил Кимлика први пут међу Србима

Миклош Биро: Како помирити Србе, Хрвате и Бошњаке?

Љиљана Гавриловић: Меклуан и сан о Златном Добу Шљиве

УНЕСКО - Универзална декларација о културној разноликости

Јавност

Ђорђе Павићевић: Јавност

Бошко Телебаковић: Манипулисање јавношћу

Снежана Миливојевић, Идеолошки рад медија

Маријана Радуловић, Студија случаја: религијска (не)толеранција у *Гласу концила и Православљу*
(1989. – 1991.)

Преводи

Кај Нилсен: Културни национализам, ни етнички, ни грађански

Ален Рено: Узајамна равнодушност

Јаел Тамир: Право на национално самоодређење

Огледи

Љубодраг Шимић: Истарски Власи – једна опомена

Аљоша Мимица: Опат Сјејес и револуционарни појам нације

Ђорђе Јончић и Сузана Јончић: Година 1989.

Прикази

Тијана Милосављевић-Чајетинац: Либерализам и реалност разлике (Вил Кимлика, *Мултикултурално грађанство*)

Предраг Шарчевић: Култура између етноса и демоса (Слободан Дивјак, *прир., Нација: култура и грађанство*)

Иван Вуковић: Да ли је либерални национализам могућ? (Јаел Тамир, *Либерални национализам*)

Вук Дејан Станковић: Опрез у демонтажи државе и нације (Хаген Шулце, *Држава и*

нација у европској историји

)

Ивана Спасић: Мизогинија у Србији (Марина Благојевић, прир., *Мапирање мизогиније у Србији: дискурси и праксе*

)

Дејан Гашић: Балкан у жижи (Санимир Ресич и Барбара Тенкирст-Плева, прир., *Културне границе у Европи*

)

Марија Младеновић, Нација и глобализација (Јирген Хабермас, *Постнационална констелација*)

Адриана Захаријевић, Трагање за бољим европским наслеђем (Ханс-Урлих Велер, *Национализам*

)

Резимеи:

Алпар Лошонц, Културна плуралност: апотеоза различитости или пракса прихватања

Сажетак: Мултикултурализам треба схватити као манифестацију тенденција које су иманентне модерности. Аутор има критички став према приступима који сматрају да се субјект окреће разликама. Према Токвиловим анализама, мултикултурализам треба разумети у контексту напетости између истости и различитости. Аутор сматра да се мултикултурализам може представити у светлу либералистичког одговор на изазов нових стадијума демократизације. Дискурс мултикултурализма истиче пунцтум цаецум националне државе, заправо, структуралну не-равнодушност националне државе према доминантном културном идентитету. Захваљујући либералном тумачењу мултикултурализма, колективна врста права треба да буде пажљиво избалансирана са

индивидуалним правима. То постигнуће подразумева однос између културне наратије и апстрактном концепта права. Та веза претпоставља херменеутички таленат у вези са могућношћу примене права. Коначно, узимајући у обзир ситуацију у Србији, аутор прави разлику између прихватаља и признања.

Кључне речи: мултикултурализам, разлика, либерализам, Токвил, признање, прихватање

Слободан Дивјак, Мултикултурализам - комунитаризам - либерализам

Сажетак: У овом тексту аутор жели да покаже како је модерни мултикултурални покрет заправо покушај критике либерализма, па стога и критике формално-институционалног поретка модерног света и његових социјалних импликација. С друге стране, циљ те критике је умерена ревизија либералног учења које, у погледу свог „ревизионистичког“ карактера, покушава да не доведе у питање основне постулате тог учења. Заговорници такозваног умереног мултикултурализма представљају резултате својих критичких анализа као доприносе надоградњи, иновацији или проширењу либерализма. Неки од њих се труде да за своје концепте пронађу ослонац у класичним либералним теоријама. С друге стране, циљ поменуте критике, како ју је формулисао такозвани радикални мултикултурализам, може да буде и радикалнија ревизија либералног учења, или чак радикално напуштање либерализма. У складу са овим разматрањима аутор износи и неколико основних конституционалних захтева за постмилошевићевску Србију као избалансирану комбинацију цивилних и мултикултуралних модела.

Кључне речи: мултикултурализам, либерализам, комунитаризам

Душан Павловић, Комунитаристичка критика ролсијанског либерализма

Сажетак: Кључна комунитаристичка примедба ролсијанском либерализму гласи да је основица Ролсове теорије пристрасна у корист индивидуалних концепција добра. Ову примедбу је најупечатљивије изнео Мајкл Сандел. У првом делу текста аутор анализира ту примедбу и показује шта је са њом погрешно. Други део текста је посвећен истом проблему, али из методолошког угла. Аутор тврди се да структура аргумента на нивоу почетне позиције мора, да би била успешна, извести из коначних, али генералних идеја о правди. На тај начин, аргумент не може да постигне апсолутну непристрасност, али може

да буде оправдан свима онима који иницијално не одбравају либералне идеје о правди.

Кључне речи: Ролс, политички либерализам, почетна позиција, Сандел, правда, индивидуа

Славој Жижек, Мултикултурализам, глобализација и нови светски поредак

Сажетак: Аутентична политика управо је супротно од свог класичног одређења - она је заправо уметност немогућег. Томе насупрот, данас свеprisутна пост-политика (односно, неолиберални капитализам) није ништа друго до „администиралње друштвених питања“, ослоњено на сарадњу технократа и либералних мултикултуралиста. Глобализација је друго име за ову надирућу пост-политичку логику која полако затвара прилаз ка стварном универзализму. Стога је мултикултурализам поглед из глобалне, а шупље перспективе европоцентричне равнодушности и, у суштини, презира према сваком заиста Другом. Толеранција тог либералног мултикултурализма престаје у сусрету са реалним другим. Односно, с друге стране, она у својој заслепљености за антагонизме и борбе унутар тог самог Другог, отвара пут интересима Капитала. По ауторовом мишљењу, једини прави одговор је политизација, одустајање од лицемерне неутралности и укључивање, у име стварне универзалне еманципације, у борбе које се воде унутар сваког партикуларног културног идентитета.

Кључне речи: глобализација, мултикултурализам, универзално, капитал, неолиберализам, уживање, пост-политика, политизација.

Томислав Жигманов, Вил Кимлика први пут међу Србима

Сажетак: Либерални мислилац Вил Кимлика је вјеројатно међу првима у свијету покушао да на један цјеловит и теоријски конзистентан начин, а из ракурса носећих идејних полазишта либералне политичко-филозофијске парадигме, промисли питање могућности и оправданости теоријског утемељења мањинских права. Конкретна, пак, артикулација и напори на остварењу истих најчешће се именују као политика мултикултурализма. Кимлику, дакле, занима како се из визуре либералног политичког учења налазе теоријски сувисли и морално оправдани одговори на сложена питања која са собом носи контекстуализирање етнокултуралне различитости у, прије свега,

савременим друштвима Запада. Ми смо, пак, жељели да видимо је ли се у томе и како успијело, и то путем анализе садржаја двије његове књиге: Мултикултурално грађанство (Либерална теорија мањинских права), те Може ли се извозити либерални плурализам? (Западна политичка теорија и етнички односи у Источној Европи). Уједно, у овом огледу искушавамо и питање (не)рецепције тог дискурса у актуалним либералним дискусијама у Србији.

Кључне речи: мултикултурализам, либерализам, етнокултурална правда, мањине, мањинска права

Миклош Биро, Како помирити Србе, Хрвате и Бошнаке?

Сажетак: У раду се разматрају различити аспекти помирења између народа који су били у конфликту. Помирење се посматра на три нивоа: индивидуалном, групном и државном. Понуђени су резултати два ауторова истраживања из 2001 године – једно у Србији и друго у Приједору и Вуковару. Дискутовани су резултати регресионе анализе који говоре о факторима који доприносе или одмажу процесу помирења.

Кључне речи: помирење, конфликт, толеранција, нација

Љиљана Гавриловић, Меклуан и сан о Златном Добу Шљиве

Сажетак: Овај рад је резултат истраживања односа културних модела унутар “српске” културе и њеног, укупног, односа према глобалној култури. У оквиру српске културе још је увек присутна митологизација рурално-патријархалне традиције, уз значајан отпор према другима и смањену способност увиђања разлога за постојање културног конфликта. Општа културна едукација, са тежиштем на Интернету, као идеалном средству учења о другима, али и о себи, кључни је елемент успостављања дијалога, а тиме и разумевања у међукултурној комуникацији.

Кључне речи: култура, међукултурна комуникација, културни конфликт, cyberspace

Ђорђе Павићевић, Јавност

Сажетак: Јавност се односи а) на чињење смишљених напора у правцу развијања вештине убеђивања и систематског ширења публицитета, које је пратио и б) на одговарајући развој установа. Појам јавности има двоструко значење: у једном смислу он се супроставља појму тајног и односи се на оно што је отворено, видљиво, приступачно другим људима, у другом смислу он означава посебан концептуални и физички простор уређен установама који је супростављен појму приватног, као сфери дискреционог одлучивања појединца. Посебна пажња, у оба случаја, посвећена је политичком значају појма јавности. Други део текста састоји се од кратке историјске реконструкције промена у разумевању појма јавности. У трећем делу текста су изложени неки проблеми из савремерних расправа који се тичу значаја и структуре сфере јавности.

Кључне речи: јавност, приватно, јавно мњење, публика, друштвена рационалност, контрола власти, манипулација

Бошко Телебаковић, Манипулисање јавношћу

Сажетак: У овом тексту се разматрају појмови јавности, јавног мњења, пропаганде и политичког маркетинга. Истражује се такође и однос између јавног и индивидуалног и масе, проблеми приватности и тајности, као и однос између слободе, истине и јавне сфере. Предмет су и медији, однос између демократије и јавности, проблем светске јавности и могућност стварне јавности.

Кључне речи: јавност, слобода, лаж, маркетинг

Снежана Миливојевић, Идеолошки рад медија

Сажетак: У овом тексту разматра се идеолошка природа медијског рада. Као њихов главни идеолошки ефекат препознаје се очување социјалне стабилности и статуса љуо.

Свакодневни медијски посао је производња значења. Медији натурализују стварност сликајући догађаје фамилијарним, неспорним терминима „здраворазумског“ знања. Дали, међутим, њихове поруке представљају свет на сасвим специфичан начин док тврде да то чине „објективно“ и „неутрално“? Ово питање руководи анализу свих области медијског деловања од „друштвено дефинишуће“ улоге до формирања „доминантног дискурса“. Истовремено, олакшава увид у начине на које „означавајућа пракса“ доприноси несметаној репродукцији постојећег поретка.

Кључне речи: идеолошки ефекти медија, семантичко затварање, означавајућа пракса, дефиниције стварности, медијски оквири, доминантни дискурс.

Маријана Радуловић, Религијска (не)толеранција у Гласу концила и Православљу (1989. - 1991.) - студија случаја –

Сажетак: Рад који следи резултат је истраживања и упоређивања верске (не)толеранције анализом текстова службених гласила Српске православне цркве *Православља* и гласила Римокатоличке цркве у Хрватској *Глас концила*

у периоду од 1989. до 1991. године. Намера овог рада јесте да се кроз релевантне написе истраживане периодике испита колико су извесни текстови наговестили, пратили или пак (ин)директно „промицали“ и подстицали (не)толеранцију, сукобе па чак и злочине на простору бивше Југославије.

Кључне речи: верска (не)толеранција, црквени часописи, пропаганда, идеологија, нетрпељивост, угроженост

Ђорђе Јончић и Сузана Јончић, Година 1989.

Сажетак: Узрок и разлог бомбардовања Југославије 1999. треба тражити у спољној политици вашингтонских политичара, али и берлинских и лондонских, на С. Милошевића – на његов политички систем и на његову спољну (али и унутрашњу) политику. "Људска права", "страдања" и "хуманитарна катастрофа" на Косову само су заједнички именитељ за један политички конзенсус западних политичара који је био довољан за оглашавање

једног интернационалног хитног случаја и за бомбардовање, што другим речима значи за обарање Милошевића и његовог политичког система. У овом тексту осветљавају се узроци и "разлози" који су постојали на српској страни, пре свега на почетку дагађања, тј. 1989. било их је осам: 1. спољна и безбедоносна политика, 2. политички систем у Београду, комунизам, 3. личне особине Милошевића (и његових), 4. прошлост, историја, 5. тадашња опозиција и 6. уредници и новинари 7. такозвана српска интелигенција и 8. бирачи који су гласали за Милошевића и СПС.

Кључне речи: спољна политика, Милошевић, Југославија, Савез комуниста, комунизам, Вашингтон

Аљоша Мимица, Опат Сјејес и револуционарни појам нације

Сажетак: У раду се излажу, анализирају и коментаришу основне идеје опата Емануела Сјејеса садржане у његовом спису Шта је трећи сталеж? (1789), који се с правом сматра једним од најутуцајнијих памфлета свих времена. Насупрот »немачком« (етничком, односно културном) моделу нације који се најчешће везује за Хердеров романтичарски Волксгеист, Сјејесовим »реторичким чином« формулисан је »француски« модел нације као политичке заједнице грађана. У Трећем сталежу је национално изведено из социјалног, нација из трећег сталежа, укратко – опште из посебног. Сјејесовим дискурзивно/иновативним »коперниканским обртом« конструише се нација новог типа. Уместо дотад важече формуле: нација = (свештенство + племство) – трећи сталеж, једначење ће одсад гласити: нација = трећи сталеж - (свештенство + племство). У оба случаја формула је на први поглед подједнако ексклузивна: нација се конституише као парс про тото које из себе »неког/нешто« искључује. Међутим, за разлику од нације старог типа која изопштава један сталеж, нација новог типа оставља отворена врата свим појединцима, па и дотадашњим уживаоцима привилегија, да јој приступе као равноправни и пуноправни чланови. Сјејесова револуционарна нација је стога потенцијално инклузивна. Показано је да су три врсте говора којима се опат служи (»говор правде«, »говор воље« и »говор разума«), подупрте трима врстама аргумената (социјално-економским, политичким и историјским), биле преточене у три превратничка догађаја (укидање феудалних привилегија, конституисање Националне скупштине и објављивање Декларације о правима човека и грађанина). Сјејесова револуционарна нација, појмљена као »тело судругова који живе под заједничким законом и бивају представљени истом законодавном влашћу«, преображава се под француском Трећом републиком у Ренанов »уговор који се склапа свакога дана«. Сјејес је, дакле, непосредно утицао не само на обликовање револуционарног фантазма о грађанској једнакости, него је допринео изградњи грађанског идентитета и грађанског имагинарија, те оставио дубоког, све до данас препознатљивог трага у универзалном дискурсу модерне грађанскости.

Кључне речи: нација, револуција, трећи staleж, привилегије, ексклузивност/инклузивност.

Љубодраг Шимић, Истарски Власи – једна опомена

Сажетак: Сувише експлоатисана питања националних права појединих етничких целина нигде на свету не налазе одговоре који се не би могли подвести под сумњу па и под основану критику. Но, једно неоспорно је да су, нарочито код Балканаца, узајамне везе различитих етничких група увек биле јаке, не само привредне и културне, него и биолошке. Међутим, овде је занимљиво да се такве чињенице прихватају најпре у односу на присуство Турака. Њима се приписује знатан удео у биолошком формирању нашег човека, а баш тај приступ нема оправдања, јер у планинске крајеве – одакле се највише народа досељавало у ниже пределе – Турци нису залазили нити су тамо имали икакве стварне власти – ако су уопште и били прави Турци. Занемарује се напротив веза са Власима, старим балканским, најчешће романизованим елементом, који је ту био аутохтон и који је зато морао бити најзаступљенији у расном и етнопсихичком формирању нашег човека.

Кључне речи: Истра, нација, Власи, топоними

Contents:

Multiculturalism

Alpar Losonc, Cultural Plurality: The Apotheosis of Difference or the Practice of Acceptance

Slobodan Divjak, Multiculturalism – Communitarism – Liberalism

Dusan Pavlovic, Communitarian and Multiculturalist Critique of the Rawlsian Liberalism

Slavoj Zizek, Multiculturalism, Globalization and the New World Order

Tomislav Zigmanov, Will Kymlicka for the First Time in Serbia

Miklos Biro, How to Reconcile Serbs, Croats and Bosniaks?

Ljiljana Gavrilovic, McLuhan and the Dream of the Golden Age of the Plum

UNESCO Declaration on Cultural Differences

Translations

Kai Nielsen, Cultural Nationalism, Neither Ethnic, Nor Civic

Alain Renaut, Mutual Indifference

Yael Tamir, The Right to National Self-Determination

Public Sphere

Djordje Pavicevic, Public Sphere

Bosko Telebakovic, Manipulating the Public

Snjezana Milivojevic, Ideological Wor of Media

Marijana Radulovic, Case Study: Religious (In)tolerance In *Pravoslavlje* and *Glas Koncila* (1989 -1991)

Essays

Djordje Joncic and Suzana Joncic, Year 1989 Aljosa Mimica, Sieyes' Revolutionary Concept of the Nation

Aljosa Mimica, Sieyes' Revolutionary Concept of the Nation

Ljubdrag Simic, Istrian Vlach – One Warning

Reviews

Tijana Milosavljevic-Cajetinac, Liberalism and the Reality of Difference

Predrag Sarcevic, Culture between Ethnos and Demos

Ivan Vukovic, Is Liberal Nationalism Possible?

Marija Mladenovic, Nation and Globalization

Adriana Zaharijevic, In Search for Better European Heritage

Vuk Dejan Stankovic, Caution in Dismantling the State and Nation

Ivana Spasic, Misogyny in Serbia

Dejan Gasic, Balcans in Focus

Summaries:

Alpar Losonc, Cultural Plurality: The Apotheosis Of Difference Or The Practice Of Acceptance

Multiculturalism is to be considered as the manifestation of the immanent tendencies of modernity. The author critically treats the approaches that interpret the subject as the turning to the differences. Following the analysis of Tocqueville, multiculturalism is to be understood in the context of the tensions between sameness and differentiality. According to the author, multiculturalism can be depicted in the light of the liberalism's answer to the challenge of the new stage of democratisation. The discourse of the multiculturalism points out the punctum caecum of the national state, actually, the structural non-indifference of the national state to the

dominant cultural identity. Due to the liberal interpretation of multiculturalism collective type of rights are to be balanced carefully with the individual rights. This achievement implicates the connection between cultural narration and the abstract concept of right. This connection presupposes hermeneutical attainments concerning the opportunity of applying of rights. At the end, taking into account the situation in Serbia, the author makes a difference between the acceptance and recognition.

Key words: Multiculturality, Difference, Liberalism, Tocquille, Recognition, Acceptance.

Slobodan Divjak, Liberalism – Communitarianism –Multiculturalism

In this text, the author strives to demonstrate that the modern multicultural movement is an attempt at critique of liberalism and, hence, at critique of formal-institutional order of the modern world and its social implications. On the one hand, the aim of this critique may be a moderate revision of liberalist teaching which, with regard to its "revisionist" character, strives not to challenge the basic postulates of the liberal teaching. The proponents of so-called moderate multiculturalism present the results of their critical analyses as contributions to supplementation, innovation or broadening of liberalism. Some of them, to safeguard themselves as convincingly as possible from any potential objections of antiliberalism, strive to find foothold for their conceptions in classical liberal theories and resort to re-thinking of liberal tradition and its reinterpretation to this end. On the other hand, the purpose of the mentioned critique, in accordance with the so-called radical multiculturalism, may also be a more radical revision of liberal teaching, or even radical abandonment of liberal teaching through rejection of its basic principles. Representatives of both tendencies, however, find the source for their critique in the empirical evidence, which challenges liberal posits to various extents.

In harmony with his considerations, the author also suggests several basic constitutional requirements for post-Milosevic Serbia as a balanced combination of civil and multicultural models.

Key words: Multiculturalism, liberalism, communitarianism

Dusan Pavlovic, The Communitarian Critique Of The Rawlsian Liberalism

The most crucial communitarian objection to the Rawlsian liberalism is that the ground-floor level of Rawls's theory favors individuated conceptions of the good. This objection was most forcefully put forward by Michael Sandel. The article takes it up and proves it wrong. The second part of the article discusses the same problem from a methodological angle. It is argued that the structure of the argument at the ground-floor level, in order to be successful, must rely on finite but general ideas about justice. In this way, the argument cannot achieve the absolute impartiality, but it can be justified to others who initially do not underwrite liberal ideas on justice.

Key words: Rawls, Political Liberalism, Original Position, Sandel, Justice, Individual

Slavoj Zizek, Multiculturalism, Globalization and the New World Order

An authentic policy is precisely the opposite of its classical definition - it is in effect the art of the impossible. Contrary to that, the omnipresent post-politics today (i.e. neoliberal capitalism) is but the „administration of social issues“, relying on cooperation of technocrats and liberal multiculturalists. Globalization is another name for this advancing post-political logic, which slowly bars access to real universalism. That is why multiculturalism is a view from a global, hollow perspective of Eurocentric indifference and, essentially, contempt of all really Other. Tolerance of this liberal multiculturalism ends on its encounter with the really Other. On the other hand, it makes the way for the interests of Capital in its blindness for antagonisms and struggles within that same Other. In the author's view, the only true answer is politicization, the renouncing of the hypocritical neutrality and joining, the struggles within each particular cultural identity in the name of real universal emancipation.

Key words: Globalization, Multiculturalism, Universal, Capital, Neoliberalism, Enjoyment, Post-Politics, Politicization

Tomislav Zigmanov, Will Kymlycka for the First Time in Serbia

Liberal thinker Will Kymlycka was probably among the first in the world to attempt a complete and theoretically consistent deliberation of the possibility and justification of theoretical foundation of minority rights, from the angle of the leading ideological starting positions of the

liberal political-philosophical paradigm. However, concrete articulation and efforts to achieve these are most often referred to as the policy of multiculturalism. Kymlycka is, therefore interested in the ways to find, from the vantage point of the liberal political doctrine, the theoretically meaningful and morally justified responses to the complex issues involved in the contextualization of ethno-cultural differences, primarily in the modern societies of the West. We, on our part, wanted to examine whether this was successful and if so in what manner, by analysing the contents of two of his books: Multicultural Citizenship (Liberal Theory of Minority Rights) and Can Liberal Pluralism be Exported? (Western Political Theory and Ethnic Relations in Eastern Europe). The essay, at the same time, inquires into the issue of (non)reception of this discourse in the ongoing liberal discussions in Serbia.

Key words: Multiculturalism, Liberalism, Ethno-Cultural Justice, Minorities, Minority Rights

Miklos Biro, How to Reconcile Serbs, Croats and Bosniaks?

The paper addresses the various aspects of reconciliation among the nations previously engaged in conflict. Reconciliation is viewed on three levels: individual, group and state. It also offers the findings of two surveys the author carried out in 2001 - one in Serbia and the other in Prijedor and Vukovar. The author also discusses the results of a regression analysis revealing of the factors that help or thwart the reconciliation process.

Key words: Reconciliation, Conflict, Tolerance, Nation

Ljiljana Gavrilovic, McLuhan and the Dream of the Golden Age of the Plum

This paper is the outcome of the research into the cultural models within the "Serbian" culture and its overall relation towards global culture. The Serbian culture still reveals mythologization of the rural-patriarchal tradition, along with substantial resistance towards others and a reduced ability to grasp the reasons for the existence of the cultural conflict. General cultural education, focused on the Internet as the ideal means of learning about others as well as about us, is the key element in establishing a dialogue, and thereby also understanding in an inter-cultural communication.

Key words: Culture, Inter-cultural Communication, Cultural Conflict, Cyberspace

Djordje Pavicevic, Public sphere

The article has been written as an entry for the Critical Dictionary of Civil Society. In the first part of the paper defining components of the notion of public sphere are examined. Public sphere is related to two social phenomena: a) making deliberate efforts to develop an art of persuasion and to produce systematic spreading of publicity; b) arranging a set of institutions that are establishing public accessibility. Therefore, the definition of the public sphere is ambiguous: a) in the first meaning it is opposed to the secret and refers to the open, and visible, and accessible; b) in the second meaning it is opposed to the private and refers to a conceptual and physical area established by institutions. In each of the two meaning the focus is on the political relevance of the public sphere. The second part of the paper is a brief historical reconstruction of the different conceptions developed over time. In the third part some issues raised in current discussions on the significance and structure of the public sphere are introduced.

Key words: Public/Private Sphere, Public Opinion, Audience/Public, Social Rationality, Power Control, Manipulation

Bosko Telebakovic, Manipulating the Public

This paper considers the concepts of the public, public opinion, propaganda and political marketing. The relation between the public and the individual and mass, issues of privacy and secrecy as well as the relation between freedom, truth and the public are also explored here. The media considerations, the relation between democracy and the public, the problem of world public and a possibility of real public are discussed too.

Key Words: Public Sphere, Lie, Freedom, Marketing

Snjezana Milivojevic, Ideological Work of Media

This article focuses upon ideological nature of media work. Media contribution to social stability and the status quo is identified as their major „ideological effect“. Their everyday activity is production of meaning. They naturalize social reality by casting events in familiar, taken-for-granted, common sense terms. Do media messages represent the world in a very particular way while claiming to present it „objectively“ and „neutrally“? This question guides the analysis of media routines from their „socially defining role“ to formation of „dominant discourse“. It also provides for how „signifying practice“ facilitates the reproduction of the existing order.

Key Words: Ideological Effects of the Media, Semantic Closure, Signifying Practice, Defining Reality, Media Frames, Dominant Discourse.

Marijana Radulovic, Case Study: Religious (In)Tolerance In *Pravoslavlje* And *Glas Koncila* 89-1991)

(19

This paper is a result of research and comparison of religious (in)tolerance shown in articles published in *Pravoslavlje*, official journal of Serbian Orthodox Church, and *Glas Koncila*, journal of croatian Catholic Church, in period 1989-1991. The intention was to investigate, using the relevant articles, how did those publications forebode, accompany or (in)directly propagate and initiated (in)tolerance, conflicts and even crimes.

Key Words: Religious (In)tolerance, Religious Journals, Propaganda, Ideology.

Djordje Joncic i Suzana Joncic, Year 1989

The causes and reasons for the bombing of Yugoslavia in 1999 should be sought in the foreign policy of politicians in Washington, but also of those in Berlin and London concerning S. Milosevic - his political system and foreign (as well as internal) policy. "Human rights", "sufferings", "humanitarian disaster" in Kosovo are all but a common denominator for the political consensus of Western politicians, which proved sufficient to proclaim an international emergency and start the bombing or, in other words, the toppling of Milosevic and his political system. This text throws some light on the causes and "reasons" existing on the Serbian side, primarily in 1989 when the whole thing started and there were eight of them: 1) foreign and

security policy; 2) political system in Belgrade, communism; 3) Milosevic's personal characteristics (and of those close to him); 4) past, history; 5) opposition of that time; 6) editors and journalists; 7) the so-called Serbian intelligentsia; and 8) Milosevic and SPS' voters.

Key Words: Foreign Policy, Milosevic, Yugoslavia, League of Communists, Washington.

Aljosa Mimica, Sieyes' Revolutionary Concept Of The Nation

Here are presented, analyzed and discussed the basic ideas contained in Abbé Emmanuel Sieyes' text *What is the Third Estate?* (*Qu'est-ce que le tiers état?*), published in 1789, justly considered to be one of the most influential pamphlets of all times. In contrast to the »German« (ethnic, i.e. cultural) model of the nation, usually related to Herder's *Volksggeist*, Sieyes' »rhetorical act« has formulated the French model of the nation as a political community of citizens. In the Third Estate, the national is derived from the social, the nation from the third estate, in brief – the general is derived from the particular. A new type of nation is constructed by Sieyes' discursive/innovative »Copernican turn«. Instead of the previously established formula: nation = (clergy + aristocracy) – third estate, the equation shall henceforth be: nation = third estate – (clergy + aristocracy). At first sight, the formula looks equally exclusive in both cases: the nation is constituted as *pars pro toto* that excludes »somebody/something« from itself. However, in contrast to the old type of nation which excludes at least one estate, the new type of nation leaves the door open to all individuals who wish to join it as equal and full members. Sieyes' revolutionary nation is thus potentially inclusive. It is also demonstrated how three kinds of discourse used by the Abbé (»discourse of justice«, »discourse of will« and »discourse of reason«), supported by three kinds of argument (socio-economic, political and historical), have been translated into three overturning events (revocation of feudal privileges, constitution of the National Assembly, and proclamation of Declaration of the Rights of Man and Citizen. Sieyes' revolutionary nation, conceptualized as »the body of associates living under a common law and represented by the same legislature«, was transformed during the French Third Republic into Ernest Renan's conception of the »day-to-day contract«. Therefore, Sieyes directly influenced not only the formation of the revolutionary phantasm about citizen's equality, but he also contributed to the construction of citizen's identity and citizen's imaginarium, having left a deep and still recognizable trace in the universal discourse of modern citizenship.

Key words: nation, Revolution, third estate, privileges, exclusivity/inclusivity.

Ljubodrag Simic, Istrian Vlach - One Warning

Excessively exploited issues of national rights of certain ethnic entities are nowhere in the world finding the answers that cannot be brought into question, or even justifiably criticized. However, one thing is beyond doubt, namely that, especially in the Balkans, mutual relations of various ethnic groups have always been strong, not only in economic and cultural, but also biological terms. The interesting point here is that these facts are first accepted with respect to the presence of the Turks. They are assigned a substantial share in the biological formation of our man, and precisely this approach has no justification because the mountain parts - which were the largest source of popular migrations downwards into the valleys - have not been frequented by the Turks, and neither had they wielded any real power there, if they were true Turks at all. By contrast, we see the disregard of the relation with the Vlachs, the old Balkan, most often Romanized element, and one which, having been autochthonous, must have been the most represented in the racial and ethno-psychological formation of our man.

Key words: Istra, Nation, Toponim, Politics